

סוכה פרק ראשון סוכה

(א) וקמתו כו. פ"ט.
(ב) לקמן כו. (ג) וקמתו
(ד) וקמתו כו. (ה) וקמתו
כ"ג כו. ע"פ פ"ט. וקמתו
כ"ג כו. ע"פ פ"ט.

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה עד מולא
וה"ו דשאני סוכה דמל
מקום וכו' בין השמות
דשמיעי משום:

מוסף רש"י

ואם התנה עליהם.
כמ"ל ב"ה (ב) וקמתו
כאמר לוי ב"ה מל
בין השמות על קידוש
י"ט ראשון. דלא מל
עליהו קדושה כלל. אבל
מלא אחר אלו משעל
ושבת כ"ג. הישן תחת
המטה בסוכה לא יצא
ירי חובתו. דאלה מפקי
עמי לנסיה. ועיקר יצאת
הסוכה אכלה שמה שיענה
(ל) קמ"ג כו.

רבינו חננאל (הרשב"ר)

עליהו חשיבה אהל עד
שיהא בה חלל י" טפחים.
ורחמי החם לנבי סוכה
על גבי סוכה דלמטה
לסוכה קאמי. בעי שמואל
י" טפחים ואמר כהכשרה
כך פוסלה. אבל הכא
קא כבילה לרשויה אהל
אך בעי. בכביר מי
טפחים לא דבי אהל. דא
דאמר שמואל הישן בכילה
ערום. מוציא ראשו חוץ
לכילה וקרא קריית שבע.
אויקטנא בשאניה גבוהה
י" טפחים. וכי הכילה
אריזין חזינא לא כמאן
דחביטא רמיא על גופו
היא וכלבוש חשוב. אבל
אם היא עשרה טפחים
לא יצא ראשו חוץ
לכילה וקרא. למה זה
דומה לעומר בבית ערום
שלא יצא ראשו חוץ
לחלון וקרא. דייקין מינה
מרתני למה זה דומה
לעומר בבית. דבית א"ע
שאניה גבוהה עשרה טפחים
אמר להוציא ראשו חוץ
לחלון וקרא שם.

(א) נראה שפע דחבר וכו'.
(ב) לפי סוגית הגמרא
אקטנא ק"ל דלשניה אהל
היכל דקיעא כמו קיעוסת
כפליד מ"י מ"י אהל.
וכבר רע"ז כ"ע.

הכל לפי סגולתו. וכגון דלמך איני בודל מהס כל בין השמשות של יום
טוב הראשון דלא חל קדושה עליהו והכי מוקים לה במסכת ביצה
בהמניא (דף ל:) ומנחה אחרתא לא מהני בהו. קמי מיהת קדימין
והיינו סיעמא: **דילמא מן סד**. לדפנות קאמר אבל למעלה אימא

לך אפילו לנאותה נמי מסך במקבל
טומאה קרי לה: **אין ממעטין**. קרמין
הפרוסין למעלה לנו אין ממעטין
בגבוהה מעשרים להכשירה דלאו מין
סככה יניחו לה סכך הוה הוה
מיפסלה משום מקבל טומאה ולא
לפוסלה משום פחותה מ': **ומן סד**
ממעטין. לה מיעור ז' טפחים
דחא אינה מחוקת ראשו ורובו
ושולטנו: **ישמישא**. ישוריה: **במים**:
והא קמו לה **דריציא**. שהיא לכה
ומוכחא מילתא דלנגבה שטמיה ולא
לסכך: **למי יבשה קאמינא לך**.
דמשקלה: **גויי סוכה**. קדימין הפרוסין
תחת סכך לנו: **פסולה**. משום
אהל מפסיק ואשתכח דלא גבי
בסוכה ולרב נתנו כיון דלנו סוכה
יעיניהו בטלה לגבה: **רב נתנו**. אב
בית דין היה ונגיד ומנחה צבית ראש
גולה ועושין על פיו: **שלוה משום**
אין. להקביל פני ראש גולה דחייב
אדם להקביל פני רבו כרגל ופטרין
כדמין לקמן (דף קה:) **שלוה מנחה**
שפורין מן הסוכה: **כילה**. הפרוסה
סביבות המטה וע"פ שיש לה גב
שאין גבה משופע כאל נקליטין אלא
שזה כאל קינופות: **והוא שאינה**
גבוהה עשרה. גובה המטה דכביר
מגובה עשרה לאו אהלא הוא: **הוא**
לא קמי סבי. כדריציא דמפרש לה
בגוה דהכי תנא נקליטין שיש
כדפירשמי לעילין ויאלץ כחצמנה המטה
למל כילה לא קביעה בחוקה כקינופות
הלכך כי לא גבוהה עשרה לא חשיב:
הס דלמפסל סוכה. קאמיה משום
סוכה תחת סוכה: **כסכרה כן**
פסולה. כל כמה דלא מקריא עליונה
סוכה לא מיפסלה תחתונה: **הכא**
דלשוייה אהלא. שלא יסן תמחו אבל
שאר הסוכה כשרה: **בלי מעשרה**
נמי הו אהלא. היכא דקביעה:
וקרא קריאש שטע. דכיון דלאו אהל
הוא לא אמרין לתקום ערובו
ראשו מרק וליסתר משום לא
יראה כן ערות דכ"ד) אלא הכי
הוא כמולא ראשו חוץ לחלוקין:
ה"ג

עד מוצאי י"ט האחרון של חג. לקמן בפ' לולב וערבה (דף מ: ושם)
מפרש מלא שנה מאחרת דשרי ביום טוב האחרון ומסקי משום
דסוכה אי אחרתי ליה סעודתא בין השמשות כהו למיכל כסוכה
ומינו דאיתקאל לנין השמשות איתקאל לכוני יומא אבל אחרתא לא

עד מוצאי יום טוב האחרון של חג ואם התנה
עליהם הכל לפי תנאו דלמא מן הצד אתמר
גויי סוכה אין ממעטין בסוכה אמר רב אשי
י"ומן הצד מומעטין מנימין עבדיה רב אשי
אימטישא ליה כתונתא במיא ואשתטחא
אמטללתא אמר ליה רב אשי דלייה דלא
לימרו קא מוסכי בדבר המקבל טומאה והוא
קא חזו ליה דרטיבא לכי יבשה קאמינא לך
אתמר גויי סוכה המופלגין ממנה ארבעה רב
נחמן אמר כשרה רב חסדא ורבה בר רב
הונא אמרי פסולה רב חסדא ורבה בר רב
הונא איקלעו לבי ריש גלותא אנגיניהו רב
נחמן בסוכה שנויה מופלגין ממנה ארבעה
טפחים אשתיקו ולא אמרו ליה ולא מידי אמר
להו הדור כזהו רבנן משמעתייהו אמרו ליה
אני שולחי מזהו אנן ופטרין מן הסוכה אמרו ליה
רב יהודה אמר שמואל י"מותר לישן בכילה
בסוכה אע"פ שיש לה גב והוא שאינה גבוהה
עשרה תא שמע הישן בכילה בסוכה לא
יצא ידי חובתו הכא במאי עסקינן כשגבוהה
עשרה מיתבי הישן תחת המטה בסוכה לא
יצא ידי חובתו הא תרגמה שמואל במטה
גבוהה עשרה ת"ש או שפירם על גבי קינופות
פסולה התם נמי דגביהו עשרה והא לא קתני
הכי דתניא נקליטין שנים קינופות ארבעה
פירם על גבי קינופות פסולה על גבי נקליטין
כשרה ובלבד שלא יהיו נקליטין גבוהין מן
המטה עשרה מכלל דקינופות אף על פי
שאין גבוהין עשרה שאני קינופות דקביעי
והרי סוכה על גבי סוכה דקביעא ואמר
שמואל כהכשרה כך פסולה אמרי התם
דלמפסל סוכה בעשרה הכא דלשווי אהלא
בצייר מעשרה נמי הו אהלא אמר רב
תחליפא בר אבימי אמר שמואל הישן
בכילה ערום מוציא ראשו חוץ לכילה וקרא
קריאת שמע מיתבי הישן בכילה ערום לא
יצא ראשו חוץ לכילה וקרא קריאת שמע
הכא במאי עסקינן כשגבוהה עשרה ה"ג
מסתברא מודקתני סיפא הא למה זה דומה
לעומר בבית ערום שלא יצא ראשו חוץ
לחלון וקרא קריאת שמע שמוע מינה
ובית

עד מוצאי י"ט האחרון של חג. לקמן בפ' לולב וערבה (דף מ: ושם)
מפרש מלא שנה מאחרת דשרי ביום טוב האחרון ומסקי משום
דסוכה אי אחרתי ליה סעודתא בין השמשות כהו למיכל כסוכה
ומינו דאיתקאל לנין השמשות איתקאל לכוני יומא אבל אחרתא לא

רבינו חננאל

עד מוצאי יום טוב
האחרון. ואם התנה עליהן
בשעה שמיטה. על מנת
שיסתפק מהן כל ימי
המועד. מותר להסתפק
מהן אפילו ביום טוב.
קמי מיהא עיטרה בקרמין
ובסרינין. כרב חסדא. ורחי
רב אשי כלאו כי מוסר
האי תנא כעיתור מן
הפד. אבל תחת הסוכה
פסולה ודלא כרב חסדא.
עבדיה רבא אימטישא
כתנניה במיא. וטעמה על
גבי סוכה כרי לחתיכס.
ואמר ליה חסדא אהת.
שלא יאמר הוראן אהת.
על גבי סכך הסוכה. כבני
סככים. פסולה היא.
א"ל גויי סוכה מופלגין
ממנה דין. פירוש הסרינין
שמעטין המטה בהן
שאין דבוקות במונח
אלא א"ל דמותרין ד"ר.
נחמן אמר כשרה רב חסדא
ורבה בר רב הונא אמרי
פסולה. וקרימא לן יתיר
ורביס הלכה כרביס. אמר
רב יהודה אמי שמואל
מותר לישן בכילה בסוכה
אע"פ שיש לכילה זו
גב סוכה. ובלבד שלא
תהא גבוהה י" טפחים.
ואקטינן עליה פתחין
דקתני סוכה (מבטלה) ונתת
המטה בסוכה לא יצא
ידי חובתו. ומשני כמטה
גבוהה י" טפחים. והרי
קנופות דאין גבוהין י"
טפחים. ותניא גבוהא
נקליטין שנים קינופות
ד'. פירם על גבי קינופות
פסולה. על גבי נקליטין
כשרה. ובלבד שלא יהו
נקליטין גבוהין מן המטה
י" טפחים. מכלל דקינופות
אע"פ שאין גבוהין י"
טפחים פסולה. ורחי שאני
קינופות דקביעי במטה.
אפילו פחות מ"י כיון
דקביעי אהל הן. והרי
סיכה על גבי (סוכה)
דקביעי. ואמר כהכשרה
כר פסולה. כלומר אינה

אין ראה מרב אשי למאי דגריס לקמן פ' לולב וערבה (דף מ: ושם)
זה ואוכלה למחר דקסבר לכוני יומא איתקאל ומו לא ושרי ליה למחר ולא אסר ליה בנימין דאיתקאל לסיכך דוחק התלמוד לפרש טעמא
גבי בינה משום דמסתפק ליה והפירש שבעה אחרונים לשבעה ימים דקאמר רב צפ' לולב וערבה כל אחת ואחת יומא זה ואוכלה לאלתר
אע"ג דרב כרי יהודה כפירא ליה לא אסר למיכלה ביומא בנימין דאיתקאל דלמנחה למחרת איתקאל ומו לא והיכא דמיקלע שבת במונח
יום טוב של מן טהנין איסור להסתפק מניי סוכה עד מולא שבת ולכאורה שרי דמאורה טעם נאסור [אין] משום דקדושה אחת היא שבת
ויום טוב האמר רב צ"ק דבינה (דף ד.) הלכה כהרבה זקנים ואלבנה דר' אליעזר דלמך שמי קדושות הן ואי משום הכנה מה הכנה
יש כאן: **גויי סוכה**. קרמין הפרוסים למעלה לנו אין ממעטין בסוכה גבוהה מ' להכשירה דלאו מין סככה הוא דאז סככה הוה הוה
מיפסל משום דמקבל טומאה ולא לפוסלה משום פחותה מ' קי פירש בקונטרס ולא דמי להוץ יורדין לתוך י" דפסקין לעיל (דף ד.)
משום דירה קרויה דשאני הכא דלנו עשויין: **שלוחי** פצוה אגן. וכגון שהיו מתכנסים מן המלואת אס היו מחזרין אחר סוכה
אחרת: **ובלבד** שלא יהיו נקליטין גבוהין מן המטה עשרה. מן הדין אפילו גבוהין י" שרי דלא חשיבי אהל להפסיק כיון דאין
נגנו טפח דהא כשיליה פירקין (דף ע"ט:) מסקינן דכן הלכה סוכה העשויה כמין לרף פסולה לפי שאין לה גב דשפועי אהלים לאו
כאלהים דמו ומינה דייק רב יוסף בגמרא דמותר לישן ככלת חתניס כסוכה והא דלסקינן הכא גבוהין עשרה היינו מדרכין דוקא בנקליטין
דקביעי אבל כילת חתניס דלאו קביעי אפילו גבוה י" שריא כי היכי דהתמירו בקינופות לאסור אפילו אין גבוהין י" משום דקביעי וככלת חתניס
דלא קביעי שרי אפילו ביש לה גגס) וכדאמרין לאדך לישנא דנקליטין לגבי כילה קביעי אי נמי כהכי פליגי הך מרי לישני ועל כרחק כהא פליגי
הך מרי לישני דלא אפסר לומר דפליגי ביש לה גג ואינה גבוהה י" דלנישנא כמלא אסור דהא כהדיא בגמרא תרגמנא שמואל
למנתימן דהכא) בגבוה י": **מוציא** ראשו חוץ לביה וקרא ק"ש. לא חייש שמואל לנבו רואה את הערובה (פ"ח) כדכתיב מד: כה: (א):
א